

Opfølgning

- 4 MAJ 2006

Gammel Torv den
Journalnr. 2005-2772-160 HA

Den 15. september 2005

Folketingets Ombudsmand - Gammel Torv 22 - 1457 København K

Den 21. november 2005 afgav jeg endelig rapport om min inspektion den 15. september 2005 af handicaptilgængeligheden på Fiskeri- og Søfartsmuseet i Esbjerg. I rapporten bad jeg Esbjerg Kommune om udtalelse og om underretning mv. med hensyn til forskellige forhold.

Jeg modtog med brev af 6. april 2006 kommunens udtalelse.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad pkt. 4.1. Ydre adgangsforhold, herunder handicapparkering

Ved inspektionen konstaterede jeg ved en simpel opmåling at handicapparkeringspladsernes bredde var ca. 2,5 meter.

Jeg oplyste at Dansk Center for Tilgængelighed i overensstemmelse med DS 3038:2001, pkt. 4.1, anbefaler at handicapparkeringspladser måler mindst 3,5 meter i bredden (og 5 meter i længden). Den normale bredde på en parkeringsplads er 2,5 meter. Gangsti og lignende kan efter centerets anbefalinger indgå som det ekstra areal hvis dette er plant og i samme niveau som parkeringsarealet. Til kassevogne anbefales 4,5 meter i bredden og 8 meter i længden.

Jeg henstillede at kommunen indretter handicapparkeringspladserne i overensstemmelse med de nævnte anbefalinger.

Esbjerg Kommune har i udtalelse af 6. april 2006 anført følgende:

”Der markeres fortsat 2 parkeringspladser som handicapparkeringspladser. Én p-plads flyttes til modsatte parkeringsrække

(gangafstand til elevator vurderes uændret), og begge p-pladser udvides herefter til anbefalet bredde ved at flytte kantsten og beplantning i begge p-rækker (se vedlagte tegning). Det undersøges tillige om p-pladsen ind mod museet kan øges i længden.

Vi vil fortsat være opmærksomme på, om antallet af handicapparkeringspladser er tilstrækkelige eller om antallet skal udvides.”

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Ad 4.2. Indgangen til museet (elevator mv.)

Jeg bad kommunen oplyse om eventuelle planer for markering af trappetrin på den udvendige trappe til hovedindgangen.

Kommunen har hertil oplyst at nederste og øverste trin i hver trappesektion markeres ved at fræse en rille i trinene. Rillen males/fyldes efterfølgende med vejmalning.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Til venstre for trappen er installeret en elevator der fører fra parkeringspladsen til en stor repos foran indgangen til museet. I den endelige rapport skrev jeg at jeg under inspektionen havde konstateret at det havde vist sig at være meget vanskeligt for den tilstedeværende bruger af el-scooter at tilkalde elevatoren på grund af knappens placering inde mellem betonmurene. Selve knappen er forhøjet men er forholdsvis svær at trykke ind. De samme forhold gør sig gældende ved indgangen til elevatoren i 1. sals højde. Jeg henstillede derfor at kommunen ændrer placeringen af begge tilkaldeknapper således at disse bliver placeret på henholdsvis betonmuren og murstensmuren (på 1. sal). Jeg bad endvidere kommunen om – i forbindelse med ændringen af placeringen – at foranledige at aktivering af elevatoren kan ske med et let tryk på tilkaldeknappen. Kommunen har i sin udtalelse om dette skrevet at ”tilkaldeknapp udskiftes og ændrer placering”. Den 27. april 2006 har kommunen telefonisk oplyst at ud-

skiftningen og ændringen af placering både gælder tilkaldeknappen i grundniveau og i 1. sals niveau.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

For så vidt angår størrelsen af elevatorstolen og udformningen af betjeningspanelet inde i elevatoren skrev jeg således i den endelige rapport:

”Elevatoren har automatisk skydedør. Indgangsbredden på denne dør er 80 cm. Elevatorstolen er ca. 110 cm bred og ca. 140 cm dyb. Der er døre i begge ender af elevatoren således at en kørestolsbruger ikke skal bakke for at komme ud på reposen på 1. sal.

Betjeningspanelet i elevatoren er lodret. Panelet er placeret således at knapperne sidder et stykke fra hjørnet. Den øverste knap (døråbneren) er placeret i en højde af ca. 107 cm fra gulvet. Knapperne er nedsænket i niveau med panelet og vil derfor ikke uden videre kunne mærkes af svagsynede og blinde. Etageangivelserne mv. der er nedfældet på knapperne, er ikke udført i relief, og det er derfor ikke muligt for blinde (og svagsynede) at vide hvilken knap de skal benytte i en given situation.

...

Kravene i DS 3028:2001, pkt. 4.4.8, til elevatorer foreskriver bl.a. at elevatorer i bygninger som er åbne for publikum, skal have indvendige mål på mindst 2 meter i bredden og 1,4 meter i dybden, at elevatorens dør skal placeres i elevatorens bredeste side, og at elevatordøren skal have en fri bredde på mindst 90 cm. Det fremgår endvidere at betjeningspanelet skal sidde vandret 0,9-1,2 meter over gulvet og mindst 50 cm fra et hjørne. Betjeningsknapperne skal være ophøjede, og det skal kunne høres eller føles når de aktiveres. Tekst og tal skal være udformet i relief og anbringes så nær knapperne som muligt, men ikke på knapperne. Dansk Center for Tilgængeligheds anbefalinger svarer hertil.

Elevatorstolens mål samt placering og udformning af betjeningspanelet lever ikke op til de krav der i dag følger af bygningsreglementet, eller til de nævnte krav i DS 3028:2001 og Dansk Center for Tilgængeligheds anbefalinger. På grund af bygningens opførelses-tidspunkt og karakteren af den nævnte standard er der ikke tale om ulovlige forhold, og jeg foretager mig derfor ikke andet end at påpege forholdene. Jeg beder dog kommunen om at være opmærk-

som på de nævnte forhold når/hvis elevatoren skal udskiftes/renoveres.”

Kommunen har vedlagt sin udtalelse af 6. april 2006 et billede af et elevatorpanel til opsætning inde i en elevator. Kommunen har den 27. april 2006 telefonisk oplyst at kommunen agter at installere et sådant panel i elevatoren. For så vidt angår størrelsen af elevatoren har kommunen udtalt at ”bemærkningen om elevatorstørrelse er taget til efterretning og tages i betragtning ved udskiftning/renovering af elevatoren.”

Jeg har noteret mig det oplyste.

Under inspektionen konstaterede jeg at en del kørestolsbrugere og andre handicappede vil have vanskeligt ved at åbne døren ind til forhallen ved egen kraft. Dansk Center for Tilgængelighed anbefaler at alle typer manuelt betjente døre skal kunne åbnes ved hjælp af en trækraft på højst 2,5 kilo. Det har naturligvis betydning at en ansat ved museet kan tilkaldes men af hensyn til mange handicappedes ønske om at være selvhjulpne, henstillede jeg til kommunen at undersøge mulighederne for at gøre døren lettere at åbne eller at installere en automatisk døråbner.

Kommunen har om dette udtalt følgende:

”Der påmonteres evt. automatisk elektromekanisk svingdørsåbner (aktiveres ved hjælp af radar), men denne løsning overvejes stadig, da personalet i skranken risikerer at blive udsat for en del træk fra døren. (Der er aftalt et møde med et dørautomatfirma i uge 19).”

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Ad 4.3.2. Udstillingsområde i forhallen

I forhallen fører en lille og meget stejl rampe ned til forhallens forsænkede udstillingsområde og en lille gang hvor der ikke er adgang for publikum. Det blev oplyst at rampen alene er placeret der af hensyn til at rengøringsassistenterne skal kunne køre deres rengøringsvogne op fra rengøringsrummet som ligger ud til den nævnte lille gang. Det er således ikke muligt for kørestolsbrugere at se udstillingerne i de bageste monter i det forsænkede udstillingsareal. Jeg skrev følgende herom:

”For så vidt angår den stejle rampe ned til det lille udstillingsområde (og rengøringsrummet), mener jeg at der er risiko for at kørestolsbrugere kan komme til at benytte rampen hvilket kan have alvorlige konsekvenser i form af styrt mv. Jeg beder derfor kommunen overveje at sørge for enten tydeligt at markere på eller ved siden af rampen at rampen ikke er til brug for kørestolsbrugere eller at rampen til rengøringsvognene tages væk når den ikke er i brug.”

Esbjerg Kommune har herom udtalt følgende:

”I forbindelse med renovering af cafeteriet fjernes rampen, da der i området forventes etableret en elevator som handicapadgang til cafeteriet.”

Jeg går ud fra at denne planlagte elevator fra forhallen vil give adgang til både cafeteriet og til rengøringsrummet/det forsænkede udstillingsområde. Jeg foretager ikke videre vedrørende dette spørgsmål idet jeg dog anmoder kommunen om at overveje at opsætte en tydelig markering af at rampen ikke er til brug for kørestolsbrugere i tiden indtil en elevator måtte blive etableret.

Ad 4.3.3. Dørene ud til henholdsvis frilandsudstillingen og sælariet

I den endelige rapport anførte jeg at en del kørestolsbrugere og andre handicappede vil have vanskeligt/umuligt ved at åbne de tre døre som fører fra forhallen ud til henholdsvis frilandsudstillingen og sælariet. Jeg henstillede derfor til kommunen at undersøge mulighederne for at gøre dørene lettere at åbne.

Kommunen har herom anført følgende i brev af 6. april 2006:

”Det overvejes at påmontere automatisk elektromekanisk svingdørsåbner (indvendig aktiveres af radar, udvendig af trykkontakt), men med samme bemærkning som ovenfor i forbindelse med døren ind til forhallen.”

Jeg beder kommunen om at underrette mig om resultatet af kommunens overvejelser.

Jeg konstaterede at dørtrinnene på de nævnte yderdøre er 3-5 cm. høje. Jeg henstillede derfor til kommunen at muliggøre passage for kørestolsbrugere gennem de tre nævnte døre fx ved at der sættes en trekantet liste ved dørtrinnene således at trinnene bliver nemmere at passere.

Kommunen har anført at der påsættes lister for at lette passagen for kørestolsbrugere.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 4.4. Udstillingslokaler

Jeg konstaterede at dørtrinnet ved døren fra fiskeriudstillingen til frilandsudstillingen er ca. 3-5 cm. høj. Jeg henstillede til kommunen at muliggøre passage gennem døren for kørestolsbrugere fx ved at der isættes en trekantet liste ved dørtrinnet således at trinnet bliver nemmere at passere eller at det på et skilt oplyses at der er niveaufri adgang til frilandsudstillingen fra forhallen.

Kommunen har meddelt at der vil blive opsat et skilt med oplysning om at der er niveaufri adgang til frilandsudstillingen fra forhallen.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

I den endelige rapport anførte jeg at en del kørestolsbrugere og andre handicappede vil have vanskeligt/umuligt ved at åbne døren fra fiskeriudstillingen til frilandsudstillingen. Jeg henstillede derfor til kommunen at undersøge mulighederne for at gøre døren lettere at åbne. Jeg bad om underretning om hvad min henstilling gav anledning til.

Kommunen har ikke udtalt sig om denne henstilling. Jeg gentager derfor min anmodning om underretning.

Ad 4.6. Sælariet

En bred betontrappe leder fra museet ned til en flisebelagt gård hvorfra man igennem store vinduer kan se sælerne svømme i bassinet.

Der er i alt ca. 20 trin ned til gården. Jeg konstaterede under inspektionen at de enkelte trappetrin ikke er markeret med en kontrastfarve.

Jeg bad kommunen oplyse om eventuelle planer for markering af trappens trin med kontrastfarve.

Kommunen har herom udtalt at denne trappes øverste og nederste trappetrin vil blive markeret ved at fræse en rille i stenen og efterfølgende malet med vejmalning.

Jeg har noteret mig det oplyste.

I den endelige rapport skrev jeg endvidere således om adgangsforholdene for handicappede:

”Det er ikke muligt for kørestolsbrugere at komme ned i gården og se ind ad undervandsvinduerne. Jeg fik oplyst at kommunen og museet har konkrete planer om at udvide sælariet med et nyt bassin

og at lave en rampe således at kørestolsbrugere får mulighed for at komme ned til gården, hvorfra man kan se ind i bassinet.

For så vidt angår den planlagte rampe, henleder jeg kommunens opmærksomhed på DS 3028:2001 som angiver standarder og anbefalinger på tilgængelighedsområdet. Jeg beder kommunen om at sende mig tegningerne af rampen når sådanne foreligger.”

Jeg har ikke modtaget kopi af tegninger af den planlagte rampe og går ud fra at sådanne endnu ikke er lavet. Jeg beder dog stadig om kopi af tegningerne når disse foreligger.

Ad 4.7. Handicappedtoilet

Jeg konstaterede under inspektionen at en dør til højre for skranken i forhallen leder ind til en lille gang og videre lige ud gennem en skydedør til et handicappedtoilet. Døren ind til den lille gang åbner indad, og når døren står helt åben er passagen mellem disse døre ca. 70 cm.

Kravene i DS 3028:2001, pkt. 4.5 til toiletter, foreskriver bl.a. at den frie åbning i døren ind til toiletter i bygninger som er åbne for publikum, skal være mindst 0,77 m og at sådanne døre skal være udadgående eller skydedøre. Jeg henstillede derfor at kommunen vender døren ind til mellemgangen eller monterer en skydedør således at åbningen bliver mere fremkommelig for kørestolsbrugere.

Kommunen har om dette skrevet således:

”Da døren til handicappedtoiletets mellemgang næsten altid står åben, vil det være uhensigtsmæssigt at vende døren, så den åbner udad til gene for trafikken ind i museet.

Vi har, indtil videre som forsøg, til hensigt at fastgøre døren i åben stilling og i stedet give mere plads ved at fjerne dørgrebet på dørens yderside.”

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 4.8. Cafeteriet

Fra forhallen leder en bred trappe op til museets cafeteria. Jeg konstaterede under inspektionen at disse trappetrin ikke er markeret med kontrastfarve. Jeg bad kommunen oplyse om eventuelle planer for markering af trappens trin med kontrastfarve.

Esbjerg Kommune har i udtalelsen anført at kommunen i forbindelse med renovering af cafeteriet har til hensigt at markere øverste og nederste trappetrin med markeringstape.

Jeg har noteret mig det oplyste.

For så vidt angår kørestolsbrugeres adgang til cafeteriet anførte jeg følgende i den endelige rapport:

”Det er ikke umiddelbart muligt for kørestolsbrugere at komme op i cafeteriet. Jeg fik oplyst at det kun vanskeligt kan lade sig gøre ad en bagvej. Kommunen og museet har imidlertid efter det oplyste konkrete planer om at ændre adgangen til cafeteriet således at også kørestolsbrugere får mulighed for at komme i cafeteriet.

For så vidt angår den planlagte ændring af adgangsvejen til cafeteriet, henleder jeg kommunens opmærksomhed på DS 3028:2001 som angiver standarder og anbefalinger på tilgængelighedsområdet. Jeg beder kommunen om at sende mig tegningen af adgangen til cafeteriet når en sådan foreligger.”

Kommunen har i udtalelsen anført at der forventes etableret en elevator til cafeteriet men at en tegning herover endnu ikke er lavet.

Jeg beder fortsat kommunen om at sende mig tegningen af adgangen til cafeteriet når en sådan foreligger.

Jeg forstod at disken i cafeteriet skal ændres i forbindelse med ændringen af adgangsvejen til cafeteriet.

Kommunen har i udtalelsen anført at der forventes etableret en elevator til cafeteriaet men at en tegning herover endnu ikke er lavet.

Jeg beder fortsat kommunen om at sende mig tegningen af adgangen til cafeteriaet når en sådan foreligger.

Jeg forstod at disken i cafeteriaet skal ændres i forbindelse med ændringen af adgangsvejen til cafeteriaet.

I min endelige rapport henledte jeg i den forbindelse kommunens og museets opmærksomhed på at en disk bør udformes således at også kørestolsbrugere kan benytte den. Jeg bad kommunen om at sende beskrivelsen af cafeteriaets nye disk når en sådan forelå.

Kommunen har vedlagt tegningen af den nye disk. Det fremgår heraf at disken bliver 90 cm. høj.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Opfølgning

Jeg beder om at Esbjerg Kommune sender de udtalelser mv. som jeg har bedt om, direkte til mig.

Underretning

Denne rapport sendes til Esbjerg Kommune, Fiskeri- og Søfartsmuseet, Dansk Center for Tilgængelighed, Center for Ligebehandling af Handicappede, Erhvervs- og Byggestyrelsen og Folketingets Retsudvalg.

Lennart Frandsen
Inspektionschef